

Hergüner

Rekabet & Uluslararası Ticaret Bülteni

2025 Yılı Üçüncü Çeyreği

- 1 | Buybox Soruşturmasında Taahhüt Trendi
- 2 | Danışıklı Teklife İdari Para Cezası:
Yeni Ceza Yönetmeliği Uygulandı
- 3 | Çimento ve Beton Sektörüne Rekabet
Kurumu Müdahalesi
- 4 | Bağımsız Üçüncü Taraf Aracılığıyla Bilgi Paylaşımı:
İmder Kararı Işığında Değerlendirme
- 5 | Rekabet Kurulu'ndan Atık Kâğıt Sektörü Bakımından
Muafiyet Kararı
- 6 | Uber'in Trendyol Go'yu Devralmasına
Kurul'dan Yeşil Işık
- 7 | Rekabet Kurulu, Mars ve CJ ENM'in Taahhütlerini
Kabul Etti
- 8 | Süt Karşılığı Yem Uygulamasına Karşı Geçici Tedbir Alındı

- 9 | Makino'nun Kontrolü Nidec'e Geçiyor:
Rekabet Kurulu'ndan Onay
- 10 | Öldürücü Devralma Analizinde Yeni Bir Perde mi Açılıyor?
Apple ve Pixelmator'a Rekabet Kurulu'ndan Kapsamlı
Değerlendirme
- 11 | Eczacıbaşı Monrol, Curium'a Devredildi:
Rekabet Endişeleri Taahhütlerle Aşıldı

- 1 | AB Ormansızlaşmayı Önleme Tüzüğü'nün Yürürlüğe Girişi
Bir Kez Daha Ertelenebilir
- 2 | Binek Otomobil İthalatına Yeni Gümrük Vergileri Getirildi
- 3 | Türkiye, 2018 Yılında ABD Menşeli Mallara Uyguladığı
Ek Gümrük Vergilerini Kaldırdı
- 4 | AB, Çift Kullanımlı Ürünler Kontrol Listesini Güncelledi
- 5 | ABD, Zorla Çalıştırma Denetimlerini Sıkılaştırıyor
- 6 | Türkiye, Fotovoltaik Hücrelerde Gözetim Önlemlerini
İkiye Katladı
- 7 | Ticaret Politikası Savunma Araçları –
Yeni Soruşturma ve Önlemler

Buybox Soruşturmasında Taahhüt Trendi

Rekabet Kurulu (“**Kurul**”), D-Market Elektronik Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (“**Hepsiburada**”) hakkında satıcılar arasında ayrımcılık yapığı iddiası üzerine başlattığı soruşturmayı, Hepsiburada tarafından sunulan taahhütleri bağlayıcı hale getirerek sonlandırdı.¹

¹ 03.10.2024 tarih ve 24-40/951-410 sayılı karar

Buybox Soruşturmasında Taahhüt Trendi

Kurul, Hepsiburada'nın satıcılar arasında ayrımcılık yaptığı ve sözleşmelerinde “En Çok Kayrılan Müşteri” şartına yer verdiği iddiası üzerine, şirketin 2023 yılının Haziran ayında devreye aldığı otomatik fiyatlandırma mekanizmasını mercek altına aldı. Pilot uygulaması 50 satıcıyla başlayan ve sonrasında tüm satıcılara açılan sistem, satıcılar arasındaki satın alma kutusunda (“**Buybox**”) yer alma yarışını otomatikleştiren bir sistemdir.

Satıcılar, otomatik fiyatlandırma mekanizması aracılığıyla fiyatlarını güncelleyebilmekte; Buybox'taki fiyatın ne kadar altında veya üstünde kalacaklarını ise kendi stratejilerine göre belirleyebilmektedirler. Kurul, bu araçların satıcılar açısından isteğe bağlı olduğunu, Buybox'ın birden fazla parametreye dayalı çalıştığı için otomatik fiyatlandırmanın Buybox kazanımını garanti etmediğini ve bu nedenle söz konusu otomatik fiyatlandırma uygulamasının açık ve ağır bir ihlal niteliği taşımadığını değerlendirdi. Ayrıca anılan mekanizmanın, özellikle çok sayıda ürünü bulunan satıcılar için verimlilik ve zaman tasarrufu sağladığı da belirtti.

Bununla birlikte, Kurul özellikle “**Buybox Fiyatına Eşitle**” kuralının yaygın şekilde kullanılması halinde, satıcıların bilinçli bir anlaşma olmaksızın fiyatlarını birbirine uyarlayabileceğini ve bu sebeple satıcıların fiyat bağımsızlığını zedeleyebileceğini değerlendirerek bu durumun fiyat katılığına ve satıcılar arası rekabetin azalmasına yol açabileceği endişesini dile getirdi. Bu rekabetçi endişeler çerçevesinde, Hepsiburada tarafından sunulan aşağıdaki taahhütlerin endişeleri gidermeye elverişli olduğu kabul edilerek soruşturma sonlandırıldı:

Bu çerçevede Hepsiburada, Kurul tarafından öne sürülen olası rekabet hukuku risklerini bertaraf etmek amacıyla şu davranışsal taahhütlerde bulundu:

- otomatik fiyatlandırma sisteminden “Buybox Fiyatına Eşitle” seçeneğini kaldırmayı,
- yalnızca fiyatın “üstünde kal” ve “altında kal” seçeneklerini sunmayı,
- sistemi satıcıların isteğine bağlı halde tutmaya devam etmeyi ve
- Buybox algoritmasında kriter olarak kullanmamayı
- diğer satıcıların kullanım verilerinin birbirleriyle paylaşılmaması,

Buybox Soruşturmasında Taahhüt Trendi

taahhütlerin süresiz uygulanması ve üç yıl boyunca Kurum'a yıllık rapor sunularak taahhütlere uyumun denetime tabi tutulması Rekabet Kurulu, Hepsiburada tarafından sunulan taahhütleri soruşturma kapsamında öne sürülen tüm rekabetçi risklerin giderilmesi için yeterli görüp taahhütleri bağlayıcı hale getirerek soruşturmayı sona erdirdi.

Hepsiburada hakkında soruşturma açılmasına karar verilen Kurul toplantısında, aynı sektörde faaliyet gösteren DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret A.Ş. ("**Trendyol**") ile Amazon Turkey Perakende Hizmetleri Ltd. Şti. ("**Amazon**") hakkında da soruşturma başlatılmasına karar verilmişti. Trendyol tarafından da Hepsiburada tarafından sunulanlara benzer şekilde, satıcı verilerinin birbiriyle paylaşılmaması, Buybox seçeneğinin kaldırılması gibi çeşitli taahhütler sunularak soruşturma Kurul tarafından sonlandırıldı. . Hepsiburada'dan farklı olarak Trendyol tarafından sunulan taahhüt metninde çalışanlara rekabet hukuku, satıcılara ise otomatik fiyatlandırma mekanizması eğitimi verilmesi yer alırken Kurul tarafından taahhütlere uyumun izlenebilmesi için süresiz yıllık raporlama yükümlülüğü getirildi.

Amazon bakımından ise soruşturma süreci devam ediyor.

Faydalı Bilgi:

Rekabet Kurulu'nun taahhüt kararları, nitelikleri itibarı ile 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir ihlâl tespiti içermezler. Kurul, soruşturma tarafının sunduğu taahhütler ile ortaya konan tüm rekabet hukuku endişelerinin bertaraf edildiğini tespit eder, ancak rekabet hukuku ihlâlinin incelenen dönemde olup olmadığı konusunda bir değerlendirme yapmadan soruşturmayı sonlandırır ve soruşturulan teşebbüse herhangi bir idarî para cezası uygulamaz.

Danışıklı Teklife İdari Para Cezası: Yeni Ceza Yönetmeliği Uygulandı

Kurul, Endoks Enerji A.Ş. (“Endoks”) hakkında elektrik iletim ve dağıtım ekipmanları pazarında kontrol ve kumanda panoları üretim ve satışı alanında yürütülen soruşturma kapsamında, sunulan uzlaşma metnini kabul ederek şirket hakkındaki soruşturmayı sonlandırdı.²

² 13.03.2025 tarih ve 25-10/234-119 sayılı karar

Danışıklı Teklife İdari Para Cezası: Yeni Ceza Yönetmeliği Uygulandı

Kurul, bazı elektrik dağıtım şirketlerinin düzenlediği ihalelerde rakip firmalarla iş birliği yaparak teklifleri önceden belirledikleri ve ihaleleri paylaştıkları iddialarını değerlendirdi. İnceleme sonucunda, tüm görüşme ve bilgi paylaşımlarının Akedaş tarafından düzenlenen ihalenin Endoks lehine sonuçlanmasını amaçladığı, bu doğrultuda BAB'ın normalde katılmadığı bir ihaleye, Endoks'un kazanmasını sağlamak amacıyla katıldığı tespit edildi.

Kurul, Akedaş ihalesinde BAB ve Endoks'un danışıklı teklif vererek ihalenin Endoks tarafından kazanılması konusunda mutabakata vardığını belirledi.

Kurul, ihlâl döneminde yürürlükte olan Yönetmelik³ yerine soruşturma konusu teşebbüs yönünden lehe sonuç doğuracak olan Yeni Ceza Yönetmeliği⁴ hükümlerinin uygulanmasına karar vermiştir. Bu kapsamda Kurul,

- İhalenin süresinin bir yıldan kısa olması,
 - Ağırlaştırıcı unsur bulunmaması,
 - İhlal konusu faaliyetlerinin yıllık gayri safi gelir içindeki payının düşük olması ve bu gelirler içinde yurt dışı satışlarının bulunması
- kriterlerini dikkate alarak ceza miktarında indirim uyguladı ve uzlaşma talebinde bulunan Endoks'un nihai cezası, diğer indirimlere ek olarak %25 uzlaşma indirimi uygulanarak hesaplanıp soruşturma uzlaşma usulü ile sonlandırıldı.

Faydalı Bilgi:

Rekabet Kurulu'nun uzlaşma kararları, taahhüt kararlarından farklı olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında uzlaşan teşebbüsün rekabet hukuku ihlâlini tespit eder. Bu kapsamda, uzlaşan teşebbüs, Rekabet Kurumu'nun ihlâl iddialarını kabul eder ve Kurul'un ihlâlin varlığına ilişkin delil ve tespitleri uzlaşma kararında yer alır. Buna karşılık uzlaşan teşebbüs, rekabet hukuku ihlâli sebebiyle uygulanacak idarî para cezasının %25'ine kadar (Kurul'un takdirinde) uzlaşma indiriminden yararlanır.

³ 15/2/2009 tarihli ve 27142 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik

⁴ 27/12/2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik

Çimento ve Beton Sektörüne Rekabet Kurumu Müdahalesi

Kurul, çimento ve hazır beton üretimi ile satışı alanında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin fiyat belirleme ve bölge/müşteri paylaşımı yoluyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ("**Kanun**") 4. maddesini ihlal ettikleri iddiasına ilişkin yürüttüğü soruşturmayı sonuçlandırdı.⁵

⁵ 13.03.2025 tarih ve 25-10/231-116 sayılı karar

Çimento ve Beton Sektörüne Rekabet Kurumu Müdahalesi

Soruşturma süreci devam ederken, taraf teşebbüslerden bir kısmı uzlaşma yoluna gitmiştir::

- **OYAK**
- **TİFTİK**
- **EKİNTAŞ**
- **SOYLU**

Uzlaşma yoluna başvurmayan teşebbüsler bakımından ise::

- **ÇİMKO** ve **KÇS**'nin Kanun'u ihlal etmediğine karar verilerek idari para cezası uygulanmamasına;
- **CEYHAN** ve **FİLİTOĞLU**'nun ise 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerinin tespit edilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

İdari para cezası uygulanan teşebbüsler bakımından Ceyhan için, ihlal süresi bir yıldan kısa olarak tespit edilip işgücü pazarına ilişkin işçi ücretlerinin rakiplerle birlikte belirlendiğine dair herhangi bir bulguya rastlanmadığı belirtildi. FİLİTOĞLU için ise WhatsApp gruplarında koordinasyon tespit edilmiş olmakla birlikte, işgücü pazarına ilişkin işçi ücretlerinin rakiplerle birlikte belirlendiğine dair herhangi bir bulgu tespit edilmedi.

Sonuç olarak Kurul, Hatay hazır beton pazarındaki soruşturma kapsamında uzlaşma yolunu seçen OYAK, TİFTİK, EKİNTAŞ ve SOYLU şirketlerinin hem hazır beton pazarında hem de işgücü pazarında ücret tespiti yaptığını tespit edip; bu karara konu diğer teşebbüslerden Ceyhan ve FİLİTOĞLU'nun sadece hazır beton pazarında (müşteri paylaşımı ve/veya fiyat tespiti) ihlalde bulunduğuna karar verdi ve işgücü pazarındaki ücret belirlemesine dair bir tespitte bulunmadı.

Bağımsız Üçüncü Taraf Aracılığıyla Bilgi Paylaşımı: İmder Kararı Işığında Değerlendirme

Kurul, Türkiye İş Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği (“İMDER”) tarafından üyeleri ile paylaşılması planlanan aylık ve çeyreklik satış raporlarına ilişkin menfi tespit belgesi ve bireysel muafiyet talebini değerlendirdi.⁶

⁶ 13.03.2025 tarih ve 25-10/223-112 sayılı karar

Bağımsız Üçüncü Taraf Aracılığıyla Bilgi Paylaşımı: İmder Kararı Işığında Değerlendirme

İMDER, aylık ve çeyreklik rapor formatında AMATİS isimli bağımsız teknik altyapı sağlayıcısı aracılığıyla bir bilgi paylaşımı yürütmektedir.

- Kurul, il bazında **üç ay eskitilmiş** satış adetlerini içeren ve **katılımcı sayısı/ağırlık oranı şartı taşımayan** çeyreklik rapora muafiyet tanıdı. Kurul, il bazlı paylaşımın stratejik niteliği artırmasına rağmen verilerin eskimiş olması ve raporun sağladığı faydalar (mevsimsel koşulların anlaşılması, yatırım planlaması) nedeniyle rekabeti zorunlu olandan fazla sınırlamadığını değerlendirdi.
- Aylık rapor bakımından ise, Türkiye genelindeki iş ve inşaat makineleri satış adetlerinin toplulaştırılmış olarak paylaşılması öngörülmektedir. **İMDER'in “en az 5 teşebbüs ve %25 ağırlık” kriterinin “en az 3 teşebbüs ve %40 ağırlık” olarak değiştirilmesi yönündeki talebi incelendi.** Talebin gerekçesi olarak, ürün grubunda mevcut koşulların sağlanamaması ve planlama güçlükleri gösterildi.

- Söz konusu “en az 5 teşebbüs ve %25 ağırlık” kriteri daha önce Kurul’un İMDER’e muafiyet tanıdığı 2011 tarihli kararında, uluslararası (özellikle ABD Federal Ticaret Komisyonu (“FTC”) uygulamalara paralel şekilde getirilmiş bir şart idi.

- Kurul, **bu değişikliğin verilerin stratejik niteliğini artırarak rekabeti zorunlu olandan fazla sınırlayacağını, yeterli veri girişi olmamasının ise bu riski haklı kılmayacağını belirterek buna ilişkin muafiyet talebini reddetti.**

Bağımsız Üçüncü Taraf Aracılığıyla Bilgi Paylaşımı: İmder Kararı Işığında Değerlendirme

Kurul, bağımsız üçüncü taraflar aracılığıyla veri toplanmasını ve işlenmesini, rakiplerin doğrudan hassas bilgilere erişimini engelleyerek rekabet ihlali riskini azaltan olumlu bir yöntem olarak değerlendirdi. Kurul ayrıca, FTC'nin bilgi değişimi konusundaki düzenlemelerine atıf yaparak, teşebbüs sayısı ve ağırlık kriterlerine ilişkin uluslararası uygulamalara dikkat çekti ve İMDER'in önerdiği değişikliğin FTC standartlarının dahi gerisine düştüğünü değerlendirdi.

Faydalı Bilgi:

Toplulaştırılmış ve geçmişe dönük veriler sektörel öngörü, maliyet avantajı, verimlilik artışı ve tüketici yararı gibi faydalar sağlarken; verinin stratejik niteliği, güncelliği, eskitilme derecesi, katılımcı sayısı ve ağırlık oranı rekabet riskinin belirlenmesinde kritik öneme sahiptir. Özellikle fiyat, miktar, müşteri, kapasite gibi rekabete duyarlı bilgiler ile güncel ve geleceğe yönelik veriler daha yüksek risk taşımakta, düşük katılımcı sayısı veya yüksek ağırlık oranı bu riski artırmaktadır. Bilgi paylaşımına yönelik pazar araştırma çalışmaları da dahil olmak üzere tüm rapor çalışmaları, Rekabet Kurumu nezdinde menfi tespit/bireysel muafiyet başvurusuna konu edilebilir.

Rekabet Kurulu'ndan Atık Kâğıt Sektörü Bakımından Muafiyet Kararı

Kurul, atık kâğıt geri dönüşümü alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin, atık kâğıt ihraç etmek isteyen teşebbüslere ihracat için gerekli belgenin verilmemesine yönelik olarak birlikte hareket ettikleri iddiasına ilişkin yürüttüğü soruşturmayı sonuçlandırdı.⁷

⁷ 20.02.2025 tarih ve 25-07/175-87 sayılı karar

Rekabet Kurulu'ndan Atık Kâğıt Sektörü Bakımından Muafiyet Kararı

Önceki süreçte Kurul, 2013 yılında Halkalı, KMK, Kartonsan, Marmara, Modern Karton, Olmuksan ve Selkasan⁸'in atık kâğıt ihracatı için gerekli belgelerin verilmesi sürecinde birlikte hareket ederek Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine ve anlaşmanın belirli objektif kriterleri taşıması kaydıyla bireysel muafiyet tanınmasına karar vermişti⁹. Bu kararın iptali istemiyle açılan davada Ankara 14. İdare Mahkemesi,; teşebbüslerin ihracatı engellemek amacıyla birlikte hareket ettiklerinin Kurul tarafından tespit edildiğini, **ancak muafiyet kararında tüketici yararına ilişkin gerekçelerin yetersiz bırakıldığını, anlaşmanın pazardaki etkisinin yeterince değerlendirilmediğini, “objektif kriterler”in içeriğinin açıkça belirlenmediğini ve bu kriterlerin Başkanlık tarafından tespit edilmesine yönelik yetki devrinin Kanun'da dayanağının bulunmadığını belirterek**

Kurul'un muafiyet tanıyan kararını iptal etmişti¹⁰. İlgili mahkeme kararı üzerine Kurul, ilgili teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına karar verildi.

Soruşturma taraflarından Kartonsan ve Olmuksan, hammadde ihtiyaçlarını karşılamak üzere “Dönkasan” isimli bir tüzel kişilik kurmuştur. Kurul'un değerlendirmesine göre ise işbirliğinin bir tüzel kişilik oluşturularak yürütülmesi yapılacak değerlendirme bakımından farklılık arz etmemektedir. Bu kapsamda Kartonsan ve Olmuksan arasında hammadde teminine ilişkin olan bu işbirliği, rakipler arası ortak satın alma anlaşması olarak değerlendirildi. Kurul'un incelemesine göre Aynı hammaddeyi kullanan ve tedarik pazarında rakip konumda bulunan Kartosan ile Olmuksan tarafından kurulan Dönkasan'ın faaliyetleri,

Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti sınırlayıcı etki doğurabilecek niteliktedir. Bu nedenle söz konusu işbirliğinin Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen muafiyet koşullarını karşılayıp karşılamadığının ayrıca incelenmesi gerektiği sonucuna ulaşıldı.

5. madde uyarınca yapılan incelemede Kurul, işbirliğinin malların üretim veya dağıtımını ile hizmetlerin sunulmasında ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması kriterine hizmet ettiği ve taraf teşebbüslere çeşitli maliyet avantajları sunduğunu değerlendirdi. Tek bir tesis üzerinden faaliyet yürütülmesinin operasyon, yönetim ve lojistik giderlerinde tasarruf sağladığı sonucuna ulaştı. Ayrıca, Dönkasan'ın üretim girdilerinde istikrar yaratması sayesinde hem maliyet avantajı hem de süreklilik sağlanarak tüketicilere fayda aktarılacağı tespit edildi. Tedarik paylarına

⁸ Halkalı Kağıt, Karton San. ve Tic. AŞ, Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. AŞ, Kartonsan Karton San. ve Tic. AŞ, Marmara Kağıt ve Ambalaj San. ve Tic. AŞ, Modern Karton San. ve Tic. AŞ, Olmuksa International Paper-Sabancı Amb. San. AŞ, Selkasan Kağıt ve Pak. Malz. İmalatı San. ve Tic. AŞ.

⁹ 08.07.2013 tarihli ve 13-42/538-238 sayılı Kurul kararı

¹⁰ Ankara 14. İdare Mahkemesi 2024/294 E. ve 2024/386 K. sayılı kararı

Rekabet Kurulu'ndan Atık Kâğıt Sektörü Bakımından Muafiyet Kararı

bakıldığında, ana teşebbüslerin atık kâğıt tedarik pazarındaki paylarının görece düşük olması nedeniyle pazarda rekabetin önemli ölçüde ortadan kalkmayacağı anlaşıldı. Bunun yanı sıra, ana teşebbüslerin Dönkasan dışında da tedarikçilerden alım yapabilmesi ve Dönkasan'ın yalnızca ana ortaklarına değil, diğer teşebbüslere de satış yapabilmesi dikkate alınarak, rekabetin zorunlu olandan fazla sınırlandırılmadığı değerlendirildi. Sonuç olarak, işbirliğinin tüm muafiyet koşullarını karşıladığı kanaatine varıldı.

Soruşturma kapsamındaki diğer teşebbüslerin davranışlarının ise esasen Bakanlık tarafından çıkarılan tebliğin uygulanmasına yönelik olduğu anlaşıldı. Yerinde inceleme belgeleri incelendiğinde, teşebbüsler arasındaki iletişimin büyük ölçüde, ihracat yapmak isteyen bir Toplama Ayırıştırma Tesisi'nin ("TAT") başvurusuna verilecek yanıtlara ilişkin olduğu görüldü. Örneğin, Yüceler Kağıt adlı TAT'ın çeşitli Geri Dönüşüm Tesisleri'ne ("GDT") atık kâğıt ihtiyacını sorması üzerine, GDT'lerin söz konusu talebi nasıl karşılayabileceklerini tartıştıkları ve nihayetinde atık kâğıdın kullanılabilir olduğuna kanaat getirerek pazarlık yapılabileceğini bildirdikleri tespit edildi. Dolayısıyla teşebbüslerin iletişimlerinin, ihracat için gerekli olan "ihtiyacımız yoktur" yazısının düzenlenmesine ilişkin olduğu görüldü.

Bu çerçevede, atık kâğıt sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin ihracat için gerekli belgenin verilmemesine yönelik birlikte hareket ettikleri iddiasına konu eylemlerinin, Ekonomi Bakanlığı'nın İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliği'nin uygulanmasından kaynaklandığı değerlendirildi. Neticede Kurul, söz konusu davranışların Kanun kapsamında bir "teşebbüs eylemi" olarak nitelendirilemeyeceği sonucuna ulaştı.

Sonuç olarak, Halkalı, KMK, Kartonsan, Marmara, Modern Karton, Olmuksan ve Selkasan'ın eylemlerinin Kanun'un 2. maddesi kapsamında yer almadığına; Kartonsan ile Olmuksan'ın Dönkasan aracılığıyla gerçekleştirdiği yatay işbirliği anlaşmasının ise Kanun'un 4. maddesi kapsamında bulunmakla birlikte bireysel muafiyet koşullarını sağladığına karar verildi.

Uber'in Trendyol Go'yu Devralmasına Kurul'dan Yeşil Işık

Kurul, TYG Turkey Elektronik Ticaret Hizmetleri ve Yatırımları AŞ (“**Trendyol Go**”) ve iştiraklerinin tek kontrolünün hisse devri aracılığıyla nihai olarak Uber Technologies, Inc.nin (“**Uber**”) kontrol ettiği Uber International Holding B.V. tarafından devralınması işlemini inceledi.¹¹

¹¹ 15.05.2025 tarihli ve 25-19/451-213 sayılı karar

Uber'in Trendyol Go'yu Devralmasına Kurul'dan Yeşil Işık

İşlem sonrasında Trendyol¹² şirkette azınlık hissedarı olarak varlığını sürdürecektir olmakla birlikte Trendyol Go'nun tek kontrolü Uber'e geçmektedir. Kurul, yaptığı inceleme sonucunda Türkiye'de Uber'in rolünün yalnızca kullanıcıları taksi bulmasına aracılık hizmetiyle sınırlı olduğunu, Trendyol Go'nun ise temel olarak çevrim içi market ve yemek siparişlerinin teslimine odaklandığını belirledi. Türkiye'de taksi hizmeti toplu taşıma faaliyetleri kapsamında değerlendirilirken, kurye hizmetleri farklı düzenleme ve yükümlülüklerle tabi tutulmaktadır. Nitekim taksiler tarafından market veya yemek siparişlerinin dağıtımına da imkân tanınmamaktadır. Dolayısıyla, Uber'in aracılık ettiği taksi hizmetleri ile Trendyol Go'nun kurye faaliyetleri arasında talep ya da arz yönünden herhangi bir ikame edilebilirlik bulunmadığı; faaliyetleri arasında yatay ya da dikey bir örtüşme söz konusu olmadığı kanaatine varıldı.

Ayrıca Trendyol Go'nun faaliyetlerinin Uber'e devri sürecinde bazı tamamlayıcı sözleşmelerin imzalanması öngörülmüştür. Bu kapsamda taraflar arasında imzalanacağı öngörülen "Ticari Sözleşme" ve bir "Destek Hizmetleri Sözleşmesi" de Kurul tarafından değerlendirildi. Kurul'un değerlendirmesi uyarınca Taslak Ticari Sözleşme'nin işlem bütünlüğü açısından Kanun'un 4. ve 5. maddeleri çerçevesinde ayrıca incelenmesi gerektiği sonucuna varıldı. Öte yandan Destek Hizmetleri Sözleşmesi'nin idari yapılanmaya ilişkin hususları kapsadığını ve devralma sürecinde gerekli unsurları içerdiğini değerlendirdi.

Bunun dışında Kurul, bildirim konu işlemin değerlendirilmesi kapsamında, Pay Devir Sözleşmesi uyarınca Trendyol'a getirilen rekabet etmeme ve çalışan ayartmama yükümlülüklerini de süre, konu ve coğrafi alan kriterleri kapsamında inceledi. Rekabet etmeme yükümlülüğünün yalnızca devreden teşebbüs için geçerli olması, işlem öncesinde devre konu birimin faaliyet alanıyla sınırlı tutulması nedeniyle konu bakımından ölçülü olduğunu belirledi. Ayrıca, yükümlülüğün yalnızca Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde geçerli olması, coğrafi açıdan da makul sınırlar içinde olduğunu ortaya koydu. Son olarak, yükümlülüklerin üç yıllık süreyle öngörülmesinin de makul olduğu sonucuna varıldı.

Bu sebeple Kurul, işlemin Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde herhangi bir rekabetçi endişeye yol açmayacağı sonucuna vararak işleme izin verdi.

¹² DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret A.Ş.

Rekabet Kurulu, Mars ve CJ ENM'in Taahhütlerini Kabul Etti

Kurul tarafından Mars Entertainment Group AŞ'nin ("Mars"), sinema filmi gösterim hizmetleri pazarında hâkim durumunu, kendi dağıtımını üstlendiği filmler lehine vizyon programları oluşturarak kötüye kullandığı iddiasıyla MARS ve CJ ENM Medya Film Yapım ve Dağıtım AŞ ("CJ ENM") hakkında yürütülen soruşturma, taahhülle sonlandırıldı.¹³

¹³ 14.08.2025 tarihli ve 25-31/745-443 sayılı karar

Rekabet Kurulu, Mars ve CJ ENM'in Taahhütlerini Kabul Etti

Bu kapsamda, Mars bünyesindeki CGV Mars tarafından dağıtımı yapılan filmler için vizyona girdikleri ilk hafta sunulacak toplam koltuk kapasitesi en fazla %20 ile sınırlandırıldı. Bu itibarla üçüncü taraf dağıtıcıların filmlerinin en az %80 oranda izleyiciye ulaşması temin edilmektedir. Filmlerin vizyonda kalma süresinin ise seyirci tercihlerini esas alan dört kriter üzerinden belirleneceği taahhüt edildi: (i) her bir Mars lokasyonunda, önceki hafta sonu ulaşılan ortalama izleyici sayısı, (ii) seans başına doluluk oranı, (iii) ilk hafta sonu itibarıyla en çok izlenen dört film arasında yer alma durumu ve (iv) hafta sonu seyirci sayısındaki düşüş oranı. Bu kriterlerden en az ikisini sağlayan filmler, dağıtımçı farkı gözetilmeksizin ilgili tüm Mars salonlarında gösterimde kalmaya devam edecektir.

Buna ek olarak, yüksek seyirci potansiyeli taşıyan lokasyonlarda üçüncü taraf dağıtıcıların filmlerinin gösterimini ve seyirci tercihlerini gözetilen programlama anlayışını garanti altına alan ek taahhütler getirildi. Söz konusu düzenlemeler, uygulama sürecinde doğabilecek olası sorunları önlemek amacıyla tüm dağıtım şirketlerine eşit yapılmasını öngörmektedir. Ayrıca CGV Mars'ın vizyon programının belirlenmesi sürecine CVG Mars'ın müdahale edemeyeceği yönünde taahhütte bulunuldu.

CJ ENM tarafından sunulan taahhütler kapsamında ise, her ne kadar Mars ile aralarında ekonomik bağ bulunsa da, kurumsal ayrık yapılarının muhafazası ve ilişkilerinin üçüncü taraf dağıtıcılarla olan ticari ilişki düzeyinde tutulması kararlaştırıldı.

Sonuç olarak Kurul, bu taahhütlerin rekabet üzerindeki olası olumsuz etkileri giderecek yeterlilikte olduğuna kanaat getirdi ve Mars ile CJ ENM açısından bağlayıcı hale getirilmesine karar verdi. Kurul'un konuya ilişkin gerekçeli kararı ise henüz tamamlanmadı ve kamuoyuyla paylaşılmadı.

Süt Karşılığı Yem Uygulamasına Karşı Geçici Tedbir Alındı

Kurul, süt ürünleri üretimi ve satışı ile iştigal eden 39 teşebbüs bakımından çiğ süt tedarik ettikleri hayvancılık işletmelerini “süt karşılığı yem” uygulamasının gönüllülük esası yerine baskı yoluyla gerçekleştirildiği iddiası üzerine yürüttüğü önaraştırma akabinde teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına karar verdi.¹⁴

¹⁴ 04.09.2025 tarih ve 25-31/718-M sayılı kara

Süt Karşılığı Yem Uygulamasına Karşı Geçici Tedbir Alındı

Kurul, nihai karar verilinceye kadar pazarda rekabetin korunmasını teminen çeşitli geçici tedbirlerin uygulanmasını öngördü. Bu kapsamda üreticilere:

- yem almaları konusunda baskı yapılmaması,
- süt karşılığı yem uygulaması çerçevesinde herhangi bir miktar veya marka dayatması yapılmaması,
- Çiğ Süt Üretim Sözleşmesi'nde yer alan vade, taban fiyat, prim, parite ve gönüllülük hükümlerinin geçerli şekilde uygulanması ve
- söz konusu uygulamaların şeffaf biçimde izlenebilmesi için yem satışları ile süt alımlarına ilişkin faturaların, bunlara bağlı iade veya ceza faturalarıyla birlikte, üçer aylık dönemler halinde sunulması

yükümlülüğü getirildi.

Geçici tedbirlerin etkin uygulanması için, soruşturma tarafı teşebbüslerin Kurul'un hazırlayacağı ve üreticilerin haklarına ilişkin bilgilendirme metninin bir ay içinde nihai çiğ süt üreticilerine (doğrudan veya aracılar yoluyla) iletilmesi ve bu iletimi belgelendirmesi zorunlu kılındı.

Faydalı Bilgi:

Rekabet Kurulu, bir soruşturma sonucunda verilecek nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabilir.

Makino'nun Kontrolü Nidec'e Geçiyor: Rekabet Kurulu'ndan Onay

Kurul, Makino Milling Machine Co Ltd'nin (“**Makino**”) tek kontrolünün ihale teklifi ve ardından tedavüldeki tüm hisseleri üzerinde yapılacak zorunlu ortaklıktan çıkarma aracılığıyla Nidec Corporation (“**Nidec**”) tarafından devralınması işlemini inceledi.¹⁵

¹⁵ 27.03.2025 tarih ve 25-13/303-43 sayılı karar

Makino'nun Kontrolü Nidec'e Geçiyor: Rekabet Kurulu'ndan Onay

Bildirim konusu işlem, Makino'nun yönetim kurulunun onayı aranmaksızın, Nidec tarafından ihale teklifi yoluyla Makino'nun hazine hisseleri hariç tüm tedavüldeki hisselerinin devralınmasını öngören talep edilmeyen bir devralmadır. İncelenen dosya çerçevesinde, söz konusu işlem Makino'ya ait takım tezgâhlarını, bu takım tezgâhlarının alt kümesi olarak tanımlanan işleme merkezlerini ve Makino tarafından üretilen takım tezgâhları için sunulan yazılım ve otomasyon çözümleri kapsamaktadır.

İşlemin tamamlanmasıyla birlikte Makino'nun tek kontrolü Nidec'e geçeceğinden bu durum, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi uyarınca bir devralma işlemi niteliği taşımaktadır. Kurul tarafından yapılan incelemede, takım tezgâhları pazarının küresel ölçekte pek çok oyuncunun faaliyet gösterdiği, Türkiye'de de bu aktörlerin varlık gösterdiği, pazarın büyüklüğü

ve dış ticarete herhangi bir sorun bulunmaması nedeniyle rekabetin olumsuz etkilenmeyeceği tespit edildi. Ayrıca yatay örtüşme bulunan pazarlardaki birleşme sonrası pazar paylarının %20 eşiğinin altında kaldığı, pazarda daha yüksek paya sahip rakiplerin bulunduğu ve arz kısıtlamasına yol açacak bir durumun söz konusu olmadığı belirlendi.

Pazardaki diğer teşebbüslerden alınan görüşlere göre, Nidec'in Makino'yu devralmasının rekabet üzerinde olumsuz etkiler yaratmayacağı ifade edildi. Görüş sahipleri, Nidec'in geçmişte benzer şekilde başka bir Japon firmasını bünyesine kattığını, Makino'nun sektörde köklü bir firma olduğunu ve pazar payını artırsa da bunun kamu zararına yol açmayacağını belirtmiştir. Ayrıca, Türkiye pazarında Makino'nun uzun süredir faaliyet gösterdiği, yüksek teknolojiye sahip metal kesme makineleri sunduğu ve sektörün büyük

ölçüde çok sayıda firmanın faaliyet gösterdiği rekabetçi bir yapıya sahip olduğu vurgulandı. Takım tezgâhlarının ithalat ve ihracatının uluslararası düzenlemeler çerçevesinde gerçekleştirildiği, bu süreçte rekabeti kısıtlayıcı bir engel bulunmadığı da ifade edildi.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında, işlem sonucunda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı, etkin rekabetin önemli ölçüde azalmasına yol açmayacağı kanaatine varılarak, işleme Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi kapsamında izin verilmesine karar verildi.

Öldürücü Devralma Analizinde Yeni Bir Perde mi Açılıyor? Apple ve Pixelmator’a Rekabet Kurulu’ndan Kapsamlı Değerlendirme

Kurul, UAB Pixelmator Team’in (“**Pixelmator**”) tek kontrolünün Apple Distribution International Ltd. (“**ADI**”) aracılığıyla Apple Inc. (“**Apple**”) tarafından devralınması işlemine izin verdi.¹⁶

¹⁶ 06.02.2025 tarih ve 25-04/99-56 sayılı karar

Öldürücü Devralma Analizinde Yeni Bir Perde mi Açılıyor? Apple ve Pixelmator’a Rekabet Kurulu’ndan Kapsamlı Değerlendirme

Devralma işleminin gerekçesi olarak Apple, Pixelmator’un geliştirdiği görüntü düzenleme ve tasarım uygulamalarını, bu konudaki teknolojisini ve *know-how*’ını müşterilerine sunduğu ürün yelpazesini geliştirmek için kullanmayı amaçladığını belirtti. Kurul, Apple’ın görüntü düzenleme ve tasarım uygulamaları pazarında hâlihazırda doğrudan faaliyeti bulunmadığını ve işlem tarafları arasında yatay rakiplik ilişkisi bulunmadığını değerlendirerek, bildirime konu işlemin yatay bir örtüşmeye yol açmayacağı sonucuna vardı.

Bununla birlikte, Kurul; gelişmekte olan teşebbüslerin devralınmasına ilişkin işlemlerde pazar tanımının zaman zaman yanıltıcı olabileceğine dikkat çekti ve bu kapsamda Apple tarafından sunulan “Fotoğraflar” uygulaması ile Pixelmator uygulamalarının aynı pazarda faaliyet gösterdiği varsayımı altında da işlem sonrası rekabet yapısını değerlendirdi. Bu senaryo altında dahi işlem taraflarının toplam pazar payının %20 eşiğinin altında kaldığı ve pazarda Adobe, Canva gibi güçlü rakiplerin varlığını sürdürdüğü tespit etti.

Kurul, işlem tarafları arasında dikey bir ilişki bulunması nedeniyle devralma işlemini Dikey Kılavuz kapsamında da değerlendirdi. Apple’ın iOS, iPadOS ve MacOS işletim sistemleri üzerinden uygulama dağıtımını yaptığı, Pixelmator’un ise bu sistemlerde çalışan görüntü düzenleme ve tasarım uygulamaları geliştirdiği dikkate alındığında, işletim sistemleri ile ilgili uygulama pazarı arasında dikey bir örtüşmenin bulunduğu ifade edildi.

Kurul, bu çerçevede, devralma işleminin rakiplerin pazara erişimini zorlaştırıp zorlaştırmayacağını ve pazarda rekabetin olumsuz etkilenip etkilenmeyeceğini inceledi. Yapılan değerlendirmede, işlem sonrasında:

- birleşik teşebbüsün herhangi bir pazarda hâkim duruma gelmeyeceği,
- işlem taraflarının pazar paylarının düşük seviyelerde kaldığı ve
- pazarda çok sayıda alternatif oyuncunun faaliyet göstermeye devam ettiği

tespit edildi. Bu doğrultuda, işlem sonrasında rekabetin önemli ölçüde azalmasına yol açacak bir pazar kapama etkisinin ortaya çıkmayacağına kanaat getirildi.

Öldürücü Devralma Analizinde Yeni Bir Perde mi Açılıyor? Apple ve Pixelmator’a Rekabet Kurulu’ndan Kapsamlı Değerlendirme

Buna ek olarak Kurul, işlem sonrasında Apple’ın Pixelmator uygulamaları üzerinden rakip dağıtım kanallarının pazara erişimini kısıtlamaya yönelik bir güdüsü veya imkânı bulunmadığını, bu nedenle müşteri kısıtlaması yoluyla etkin rekabetin önemli ölçüde azalmasının söz konusu olmayacağını, Pixelmator’un pazar payının miktarı sebebiyle de işlemin muhtemelen bir koordinasyon etkisine yol açmayacağını da değerlendirdi. Sonuç olarak Kurul, Apple’ın Pixelmator’u devralması sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine karar verdi.

Buna karşılık, karşı oy gerekçesinde; dijital ekosistemlerin karmaşık yapısı ve ağ etkilerinin yeterince değerlendirilmediği, özellikle öldürücü devralma (*killer acquisition*) teorisinin kapsamlı biçimde incelenmediği vurgulanarak Pixelmator’ın inovasyon potansiyeli ve Apple’ın devralma sonrası rekabetçi baskıyı azaltma riski üzerinde daha derinlemesine bir analiz yapılması gerektiği değerlendirildi.

Faydalı Bilgi:

Bir birleşme veya devralma işleminin Rekabet Kurulu’nun iznine tabi olup olmadığını analiz ederken, “teknoloji teşebbüsü istisnası”nın kontrolü gereklidir. Ciro eşiklerini aşmadığı için izne tabi görünmeyen bir birleşme/devralma işlemi bakımından hedef varlık bir “teknoloji teşebbüsü” ise belirli ciro eşikleri aşılmış sayılacağından işlem izne tabi hâle gelebilir. “Teknoloji teşebbüsü” istisnası kapsamında yapılan bildirimlere yalnızca usuli bir gereklilik olarak bakılmamalıdır. Rekabet Kurulu, Apple/Pixelmator kararında olduğu gibi bu tarz işlemler yönünden kapsamlı bir “öldürücü devralma” analizi yapabilmektedir.

Eczacıbaşı Monrol, Curium’a Devredildi: Rekabet Endişeleri Taahhütlerle Aşıldı

Kurul, Eczacıbaşı Grubu tarafından kontrol edilen Eczacıbaşı Monrol Nükleer Ürünler Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi’nin (“**Monrol**”) tek kontrolünün Curium International Trading B.V. (“**Curium**”) tarafından devralınması işlemine taahhütlü olarak izin verdi.¹⁷

¹⁷ 20.02.2025 tarih ve 25-07/175-87 sayılı karar

Eczacıbaşı Monrol, Curium’a Devredildi: Rekabet Endişeleri Taahhütlerle Aşıldı

Monrol açısından hem Türkiye, hem de global ölçekte hastaların yararına olacak şekilde radyofarmasötikler için etkinlik kazanımları ve daha güçlü bir tedarik zinciri sağlanması; Curium açısından ise radyofarmasötiklerin diğer bölgelere sunulması amacıyla bir merkez sağlanması ve dikey entegrasyon sağlanması taraflarca işlem gerekçesi olarak belirtildi.

Kurul yaptığı değerlendirmeler sonucunda; işlemin dikey etkilenen pazarlar olan “Mo-99 İzotopu”, “Ge-68 İzotopu” ve “Ga-68 Jeneratörü” pazarlarında rekabetin azaltılmasının söz konusu olmayacağı ancak yatay etkilenen pazarlar olan “Tc-99m jeneratörleri”, “I131 oral kapsül ve solüsyon” ve “DTPA soğuk kiti” pazarlarında rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olabileceği, bu nedenle işleme ancak taahhütler sonucunda izin verilebileceği kanaatine vardı.

Kurul değerlendirmelerinde, işlemin ardından etkilenen pazarlarda Curium’un distribütörü Nepha ile birleşen Monrol dışında etkin bir rakibin kalmayacağına; söz konusu pazarların durağan ve yeni girişlere kapalı yapısının, fiyatların düzenlemeye tabi olmaması ve pazarda yüksek şeffaflık ile sınırlı sayıda oyuncunun bulunmasının koordinasyon riskini artırdığına

dikkat çekildi. Bu çerçevede, işlem sonrasında birleşik teşebbüsün sağlayıcı seviyesinde tekel konumuna ulaşacağı ve fiyat artışı, ürün arzında azalma ve yenilikçilikte gerileme gibi rekabetçi risklerin ortaya çıkabileceği değerlendirildi. Ayrıca, pazara giriş engellerinin yüksek olması ve dengeleyici alıcı gücünün zayıf kalması nedeniyle söz konusu yoğunlaşmanın rekabet üzerindeki etkilerini hafifletecek bir pazar mekanizması bulunmadığı sonucuna ulaşıldı.

Sonuç olarak aşağıda yer alan taahhütler ile sınırlı olarak devralma işlemine izin verildi:

- Söz konusu üç pazardaki MONROL ürünlerine yönelik Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (“TİTCK”) tarafından fiyat düzenleme mekanizması getirilmesi, ürünlerin fiyatlarının TİTCK tarafından yayımlanması ve ilgili fiyat düzenlemesine uyulması,
- İşlem öncesindeki yapının korunabilmesi için işlem taraflarının iki ayrı bağımsız distribütör eliyle piyasada faaliyet göstermesi ve bu kapsamda işlem taraflarınca ilgili ürünlerin dağıtımı için birbirinden ve

Eczacıbaşı Monrol, Curium'a Devredildi: Rekabet Endişeleri Taahhütlerle Aşıldı

işlem taraflarından bağımsız kılınan distribütörlerle dağıtım sözleşmesi akdedilmesi ve bu distribütörler arasında ticari açıdan hassas bilgilerin değişimini önlemek için uygun bir geçirmezlik duvarı prosedürünün uygulanması,

- Türkiye'deki olağan iç pazar ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli hacimlerde ürün tedarik edilmesi, Monrol'ün tesislerinde yeterli bir üretim kapasitesi payının Türkiye'nin talebi için ayrılması ve üretim tesisinin Türkiye dışına taşınmaması ya da kapanmaması, ürünlerin üretiminin yalnızca Türkiye bakımından sonlandırılması kararı alınmaması,
- Küresel tedarik zincirinde kesintiler olması halinde ürünlerin Türkiye'ye tedarikinin en fazla tedarik kesintisinin üretimde neden olduğu azalışla orantılı olarak azaltılabilmesi, ancak her durumda diğer ülkelerdeki müşterilerin siparişlerinin karşılanma oranının altına düşülmemesi ve ürün tedarik edilen diğer pazarlara kıyasla Türkiye'ye ürün tedarikinin önceliğinin azaltılmaması,
- Türkiye'deki belirli bir müşteriye ya da müşteri türüne (kamu veya özel) satışları etkileyen engelleyen ya da zarar verecek ticari stratejilerin benimsenmemesi.

Faydalı Bilgi:

Rekabet Kurulu, Ön İnceleme sonucunda rekabetçi endişeye yol açabileceğine dair şüphelerin olması hâlinde birleşme/devralma işlemlerine karşı Nihâî İnceleme başlatabilir. Nihâî İnceleme, usul kuralları yönünden soruşturma gibidir ve işlemin kapanışını önemli ölçüde geciktirir. Taraflar, rekabetçi endişeleri giderici nitelikte yapısal ve/veya davranışsal taahhütler sunarak Nihâî İnceleme sürecini sonlandırabilir. Kurul'un taahhütlere bağlı koşullu izin kararı vermesi halinde ancak taahhütlerin belirlenen sürede tam ve gereği gibi yerine getirilmesi hâlinde Kurul'un izin kararı hukukî geçerliliğini korur. Aksi hâlde Kurul'un izin kararı geçersiz hâle gelir ve buna bağlı yapılan tüm işlemler de sakatlanır.

Hergüner

Uluslararası Ticaret

AB Ormansızlaşmayı Önleme Tüzüğü'nün Yürürlüğe Girişi Bir Kez Daha Ertelenebilir

Avrupa Komisyonu, üye devletler ve sanayi temsilcilerince dile getirilen endişeler doğrultusunda, AB Ormansızlaşmayı Önleme Tüzüğü'nün yürürlüğe girişini bir yıl daha ertelemeye hazırlanıyor. Ertelemenin kesinleşmesi halinde, uyum yükümlülüklerinin başlangıcı 2026 yılına kayacak. Bu gelişme kereste, mobilya, deri, kauçuk gibi malların başlıca ihracatçılarından biri olan Türkiye açısından önemli; zira izlenebilirlik ve özen yükümlülüğü raporlamasına ilişkin ihracatçılara daha uzun bir süreçte uyum sağlama imkanı tanınabilir.

Binek Otomobil İthalatına Yeni Gümrük Vergileri Getirildi

Türkiye, 22 Eylül 2025 itibarıyla, Avrupa Birliği dışındaki ve Türkiye ile serbest ticaret anlaşması bulunmayan ülkelere yapılan binek otomobil ithalatına ek gümrük vergileri getirdi. Söz konusu vergiler, 60 günlük geçiş süresinin ardından yürürlüğe girecek. Karar, Türkiye'nin 2018'de ABD menşeli bazı ürünlere uyguladığı misilleme niteliğindeki tarifeleri kaldırma adımıyla eş zamanlı olarak geldi. Bu durum, Ankara'nın ticaret politikasında yeniden dengeleme sürecine girdiğine işaret ediyor olabilir.

Yeni düzenlemeye göre, ithal binek otomobillere %25 ila %30 oranında ad valorem (değer esaslı) veya motor tipine göre sırasıyla 6.000, 7.000 ve 8.500 ABD Doları tutarında araç başına asgari vergiden hangisi yüksekse o uygulanacak. Bu kararın, etkilenen ithalat kalemlerinde maliyet hesaplamalarını önemli ölçüde değiştirirken; önümüzdeki dönemde model çeşitliliği, fiyatlandırma ve tedarik kararları üzerinde belirgin etkiler yaratması bekleniyor.

Türkiye, 2018 Yılında ABD Menşei- Mallara Uyguladığı Ek Gümrük Vergilerini Kaldırdı

Türkiye, 2018 yılında ABD menşei- li çeşitli ithalat kalemlerine uygulamış olduğu ek gümrük vergilerini yürürlükten kaldırdı. Bu adım, Washington’da yapılacak üst düzey görüşmeler öncesinde atılmış olup, ikili ticari ilişkilerde kademeli bir yumuşamanın işareti olarak değerlendirilmektedir.

Karar; binek otomobillerin yanı sıra pirinç, meyve, tütün, kozmetik ürünler ve alkollü içecekleri kapsıyor. Bu önlemler, ABD’nin Section 232 kapsamında çelik ve alüminyum ithalatına getirdiği ek tarifelere karşılık olarak Türkiye tarafından 2018’de yürürlüğe konmuştu.

AB, Çift Kullanımlı Ürünler Kontrol Listesini Güncelledi

Avrupa Komisyonu, Eylül ayı başında, ileri elektronik, sensör teknolojileri ve kuantumla ilişkili alanlar başta olmak üzere çeşitli kategorilerdeki girdileri ekleyerek ve revize ederek AB Çift Kullanımlı Ürünler İhracat Kontrol Listesini güncelledi.

Türkiye bağlantılı tedarik zincirleri açısından, bu değişikliklerin iki ayrı etkisi bulunmaktadır. AB menşeli bileşenleri tedarik edip bunları yeniden ihracat amacıyla kullanan veya yeniden ihracat süreçlerini de kapsayan projelerde değerlendiren Türk üreticiler, ürün sınıflandırmalarındaki değişikliklere bağlı olarak yeni veya revize edilmiş yükümlülüklerle karşılaşabilirler.

Bu güncelleme ile AB, Wassenaar Düzenlemesi, Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi, Avustralya Grubu ve Nükleer Tedarikçiler Grubu kapsamında yakın zamanda alınan kararlarla uyum sağlama amacını gütmekte. Değişiklikler kapsamlı reformlardan ziyade teknik düzeltmeler niteliğinde olsa da, etkilenen ürün grupları bakımından önemli sonuçlar doğurabilecek niteliktedir. Özellikle yapay zekâ destekli donanım, kuantum algılama ve iletişim sistemleri, ileri litografi ve malzeme teknolojileri ile belirli navigasyon/aviyonik bileşenlerinin bu çerçevede dikkatle izlenmesi beklenmektedir.

ABD, Zorla Çalıştırma Denetimlerini Sıkılaştırıyor

ABD'nin zorla çalıştırma temelli ithalat denetimlerinin temelini oluşturan Uygur Zorla Çalıştırmayı Önleme Yasası (UFLPA), 2025 yılı itibarıyla yeniden sıkılaştırıldı. Zorla Çalıştırmayla Mücadele Görev Gücü, Ağustos 2025'te yayımladığı strateji güncellemesinde, UFLPA Kapsamındaki Kuruluşlar Listesi'nin son bir yılda ciddi biçimde genişleyerek yaklaşık 144 kuruluşa ulaştığını ve yeni öncelikli sektörlerin kostik soda, bakır, lityum, hurma ve çelik olduğunu açıklamıştır.

Türkiye bağlantılı ticaret açısından, bu durum iki yönlü risk doğurmaktadır. ABD'ye tekstil ve hazır giyim, endüstriyel bileşenler, otomotiv parçaları, elektronik alt montajları ve çelik türevi ürünler ihraç eden Türk firmaları daha sıkı denetimlere ve belge taleplerine maruz kalabilir. ABD'ye gönderilecek malları işleyen Türk ithalatçılar da Asya menşeli girdilerde izlenebilirliği sağlamayı değerlendirmeli.

Türkiye, Fotovoltaik Hücrelerde Gözetim Önlemlerini İkiye Katladı

Türkiye, fotovoltaik hücreler için uygulanan gözetim önlemini kilogram başına 85 ABD dolarından 170 ABD dolarına yükseltti. Bu adım, düşük fiyatlı fotovoltaik hücre ithalatlarının gümrükteki kıymetlendirme tutarlarını artırarak modül fiyatlarına da yansıma etkisi yaratabilir.

Ticaret Politikası Savunma Araçları – Yeni Soruşturma ve Önlemler

1) Yeni Soruşturmalar

SORUŞTURMA TÜRÜ	ÜRÜN	GTİP KODU	MENŞEİ ÜLKE	BAŞLANGIÇ TARİHİ
Anti-Damping	Boru Bağlantı Parçaları	7307.19	Mısır Arap Cumhuriyeti	30.08.2025
Anti-Damping	Cam Ev Eşyası	70.13	Mısır Arap Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti	29.08.2025
Nihai Gözden Geçirme Soruşturması	Plastikten Mamul Bebek Ürünleri	3923.21.00.00.01, 3923.21.00.00.09, 3923.29.10.00.01, 3923.29.10.00.09, 3923.29.90.00.11, 3923.30.10.00.19, 3924.10.00.00.21, 3924.10.00.00.22, 3924.10.00.00.29, 3924.10.00.00.31, 3924.10.00.00.32, 3924.10.00.00.39, 3924.90.00.00.11, 3924.90.00.00.19, 3926.90.97.90.16, 3926.90.97.90.17, 3926.90.97.90.18, 8414.10.81.90.00, 8414.10.89.90.11, 8414.10.89.90.19	Çin Halk Cumhuriyeti, Tayland	07.08.2025
Anti-Damping	Rüzgar Türbini Kanadı	8503.00.98.90.19, 84.12, 85.02	Çin Halk Cumhuriyeti	28.06.2025
Koruma Önlemi	Naylon İplikler	5402.31, 5402.32, 5402.45, 5402.51, 5402.61	Tüm Ülkeler	19.06.2025

2) Yeni Önlemler

SORUŞTURMA TÜRÜ	ÜRÜN	GTİP KODU	ÜLKE	ÖNLEM (Aksi belirtilmediyse CIF%)	TARİH
Önlemlerin Etkisiz Kılınması	Sentetik Flamenten Giyimlik Mensucat	55.13, 55.14, 55.15, 55.16	Malezya	44%	04.09.2025
Nihai Gözden Geçirme Soruşturması	Gazla Çalışan Anında Su Isıtıcılar	8419.11.00.00.00	Çin Halk Cumhuriyeti	20,12% - 59,65%	30.08.2025
Nihai Gözden Geçirme Soruşturması	Termosifonlar (Elektrikli, Depolu Su Isıtıcıları)	8516.10.80.00.19	Çin Halk Cumhuriyeti	22% - 49%	30.08.2025
			İtalya	12% - 24%	
			Sırbistan	29%	
Anti-Damping	Kalın Levha	7208.51, 7208.52, 7225.99, 7208.90.80, 7211.13.00.11.00, 7211.13.00.19.00, 7211.14.00.21.11, 7211.14.00.21.12, 7211.14.00.29.11, 7211.14.00.29.12, 7211.14.00.31.00, 7211.14.00.39.00, 7211.19.00.21.00, 7211.19.00.29.00, 7225.40.40.00.00, 7225.40.60.00.00	Kore Cumhuriyeti	4,34% - 9,40%	30.08.2025
Önlemlerin Etkisiz Kılınması	Sentetik veya Suni Devamsız Liflerden Dokunmuş Mensucat	54.08	Mısır Arap Cumhuriyeti	21,13% - 42,44%	30.08.2025

Önlemlerin Etkisiz Kılınması	Masfal Halkalı Zincirler ve Aksamları	7315.11.90.00.11 7315.11.90.00.19 7315.12.00.00.11 7315.12.00.00.19 7315.19.00.00.00	Avrupa Birliği (İspanya hariç)	1,200 \$/Ton	25.08.2025
Anti-Damping	BOPP Film	3920.20.21.00.19	Çin Halk Cumhuriyeti	16.76%-62.94%	23.07.2025
			Mısır Arap Cumhuriyeti	12.85%-47.14%	
Nihai Gözden Geçirme Soruşturması	Duvar Saatleri	9105.21.00.00.00	Çin Halk Cumhuriyeti	23%	22.07.2025
Anti-Damping	Granit	6802.23, 6802.93	Mısır Arap Cumhuriyeti	49% -66%	19.07.2025
Anti-Damping	Cam Elyafı Takviye Malzemeleri	7019.11, 7019.12, 7019.15, 7019.19	Mısır Arap Cumhuriyeti	9.58%-14.63%	19.07.2025
			Bahreyn Krallığı	20%-23.61%	
Anti-Damping (Nihai Gözden Geçirme Soruşturması Sonrası)	Sentetik veya Suni Devamsız Liflerden Dokunmuş Mensucat	55.13, 55.14, 55.15, 55.16	Çin Halk Cumhuriyeti	44%	23.06.2025
Anti-Damping (Nihai Gözden Geçirme Soruşturması Sonrası)	Paslanmaz Çelikten Borular	7306.40.20.90.00 7306.40.80.90.00 7306.61.10.00.00	Çin Tayvanı	7.98% - 11.50%	23.06.2025
			Çin Halk Cumhuriyeti	13.82% - 20.50%	
Anti-Damping (Nihai Gözden Geçirme Soruşturması Sonrası)	Polistiren	3903.19.00.00.00	İran İslam Cumhuriyeti	11.3%	23.06.2025

Daha fazla bilgi ve sorularınız için:

Ortaklar

Kayra Üçer

Ufuk Yalçın

Kıdemli Avukatlar / Danışmanlar

Neşe Nur Yazgan

Hazar Başar

Türkay Avanaş

Katkıda Bulunanlar

Nihan Ünal Turan, Zeynep Arın Hamzaçebi, Zeynep Akkerman,
Beyza Aydoğdu, Açelya Kızgın

Büyükdere Caddesi 199, Levent 34394 ISTANBUL
Telefon: (90) 212 310 18 00 Fax: (90) 212 310 18 99

<http://www.herguner.av.tr>

- © 2025 Hergüner Bilgen Üçer Avukatlık Ortaklığı

-Hergüner Bilgen Üçer Türk ve yabancı müvekkillere hukukun her alanında hizmet veren bir avukatlık ortaklığıdır. Bu bülten Türkiye'de hukuk alanındaki gelişmeleri paylaşmak amacıyla hazırlanmıştır. Bülten belli olay ve durumlara yönelik bir hukuki bir görüş veya yönlendirme olarak düşünülmemelidir ve içeriği yalnızca bilgi amaçlıdır. Özel sorular ve sorunlar bakımından hukuki danışman görüşü alınmalıdır.